

העם
יורים בכולם

שוב יורים באוויר.
שוב נהרג איש.
והפעם זה יהודי

בשבוע שעבר ירתה היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור של הממשלה במישל בוחבנט, איש מופרע שהיה חשוד בחטיפה. הממשלה ירתה כדי להרוג. בוחבנט מת.

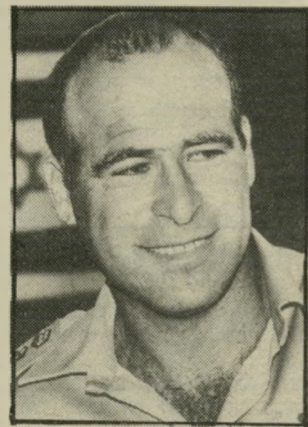
השבוע ירתה הממשלה בכמה אנשים בראשיהעין, שהיו חשודים בהתפרצות. השוטרים הציבו מארב ליד סחורה גנובה, וכאשר באו אנשים לקחתה, נפתח מירדף. החשודים ברחו. הממשלה ירתה. באוויר. אחד החשודים נהרג.

הקו נמחק. במיקרה שאירע בשבוע שעבר היה החשוד מזויין, ואף ירה יריות באוויר. אך במיקרה החדש אף לא היו החשודים מזוינים. הם ברחו. לא היתה כל הצדקה לפתיחה באש, ועל אחת כמה וכמה כדי להרוג — אלא אם כן מתקבלת הנורמה שכל אדם הבורח משוטרים ראוי להריגה.

נורמה זו קיימת, זה מכבר, בשטחים הכבושים. שם גם נוצר המושג של "יריות באוויר", שבעיקבותיהן מוטלות גופות של ילדים על הארץ. שוב הוכח השבוע כי כל מה שקורה בשטחים הכבושים קורה למחרת היום גם בישראל עצמה. הנורמות הנקבעות לגבי ערבים, מוחלות גם לגבי יהודים. כי אין לישראל שני צבאות, שני מישמרות-גבול ושתי מישטרות. אותם האנשים עצמם פועלים משני עברי הקו הירוק, וקשה מאוד לקיים שתי רמות מוסריות שונות. מבחינה מוסרית, הולך ונמחק הקו הירוק.

תולדות
חפץ משיב

האם היתה המישטרה צריכה להרוג את מישל בוחבנט?
המפקד טוען: לא היתה ברירה
הריגתו של מישל בוחבנט עליירי שוטרים, במהלך המירדף אחרי בדרום גושדן, במוצאי השבת לפני שבועיים.

מפקד חפץ
אי-אפשר היה לדעת?

עוררה התרגשות רבה ברחבי הארץ. העולם הזה איפשר בגליון האחרון לבני-מישפחתו של ההרוג ולירידתו, קלודין פרץ, שהיתה ביחד עם בתה בת ערובה ברכב, להשמיע את זעקתם על הריגתו.

ניצב-מישנה אסף חפץ, מפקד מישל בוחבנט, מרחביה-השפלה, שבשטחו התי-חוללה הראמה, ביקש להגיב ביתר הרחבה על הכתבים, מעבר לתגובתו הקצרה שפורסמה בגליון האחרון. לטענת האב כי מפכ"ל-המישטרה, רויד קראוס, לא התיר לו לשוחח עם בנו, אומר חפץ: "אי-אפשר היה לדבר עם הבן, כי הוא היה כל הזמן בנסיעה. אפילו אני לא הצלחתי ליצור עימו

קשר. אילו היתה נוצרת סיטואציה שבה בוחבנט היה עומד ולא נע, ייתכן שהיינו מנצלים את שרותיו של האב. לא היתה לנו שום כוונה להרוג. בהנחיות שניתנו במהלך הלילה, לא דובר מעולם על-ידי המטרה היתה לסיים את האירוע, אך התנהגות החוטף היא שהכתיבה את הפעולות שהביאו ליריות בו. אילו הוא היה זורק את הנשק עוד לפני שעצרנו את ריכבו, או מסמן לנו בידי שהוא מנתק קשר עם הנשק, לא היינו יורים. הקצין שירה כדור בראשו עמד מול קנה הגליל, ובו 70 כדורים, שהיה מכוון אליו. אחרי בדיקה התברר שהיה כדור בקנה. כאשר בוחבנט נפל על קלודין, הוא כבר היה מת."

לגבי טענת בני-המישפחה, שכוח בוחבנט לא נהג לירות באוויר ולא לעבר השוטרים, אומר חפץ: "הוא ירה בחשיכה, כלילה, ואי-אפשר היה לדעת אם הוא יורה באוויר או מכוון אלנו. עצם היריות באוויר הן סממן של אגרסיביות".

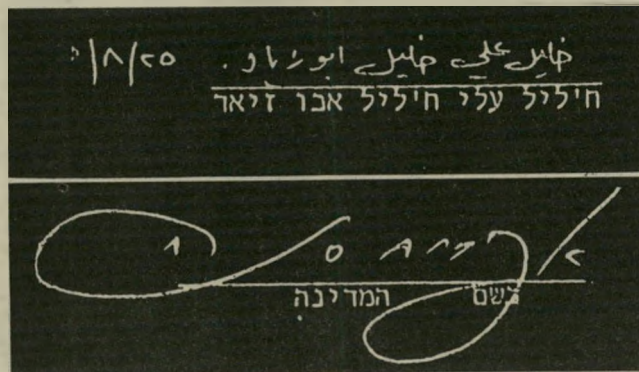
הפסיכוי היחיד. חפץ מבקש להרגיש שהמידע, שהיה למישטרה על

ריס סנה (בנו של משה סנה, מי שהיה מנהיג המפלגה הקומוניסטית הישרא-אלית), סנה התחייב כי בתום שלוש השנים תניח המדינה לאביו-יארד לחזור, אם לא יעסוק עד אז בפעולה עויינת. אף אחד משני הצדדים לא ויתר על טענותיו.

צה"ל נגד צה"ל. מיסמך מוזר זה נולד במחנה הפוריה של עורד-הרין אמר נון ויכרונ, פרקליטו של אביו-יארד. קרמה לכך התפתחות חסרת-תק-דים. נגד אביו-יארד הוצא צו-גירוש. על פי החוק, ניתן לערער על כך לפני ועדת-ערר צבאית. בדבר כלל זה נחשב כצעד פורמאלי גרידא. יש לעבור שלב זה כדי שבית-הדין יפטר הגבוה לצדק ויכל לטפל בפרשה.

לגבי טענת בני-המישפחה, שכוח בוחבנט לא נהג לירות באוויר ולא לעבר השוטרים, אומר חפץ: "הוא ירה בחשיכה, כלילה, ואי-אפשר היה לדעת אם הוא יורה באוויר או מכוון אלנו. עצם היריות באוויר הן סממן של אגרסיביות".

הפסיכוי היחיד. חפץ מבקש להרגיש שהמידע, שהיה למישטרה על

חתימות אביו-יארד וסנה על המיסמך
תיקו

בוחבנט ובני-הערכוה, העיד שהפרשה יכולה להסתיים בכריע. "הוא אמר, לפני שנכנס לרכב שחטף, שהוא פסי-כופט, ושהוא ירוג את בני-הערכוה ויתאבד. כשהוא מילא דלק בראשו-לציון, ריווח המתדלק שהבחוזה שות-תתדם. חששנו לחיי החטופים ולמה שעלול להתרחש בכבישים בשעות הבוקר, כשכלי-רכב רבים ינועו בהם. לטענת חפץ, ברגע שהוחלט לעצור את הרכב הנוסע, אי-אפשר היה שלא להשתלט עליו, משום שהחוטף — שהיה נכנס למצב חרש — יכול היה לפעול באופן בלתי-צפוי."

לדיברי חפץ, היה המפכ"ל בזירת האירוע בזמן היריות, וידע בדיוק מה מתרחש. לטענתו, הפעלת הימ"ם המישטרת (היחידה המיוחדת ללוחמה בטרור) נועדה לחסוך בשפיכות-דם מיותרת. חפץ: "הימ"ם הוא הכוח היחיד בישראל שבהשתלטות במצבים כאלה הוא מותיר סיכוי לבני-הערכוה ולחוטף להישאר בחיים. כל כוח אחר יכול היה לגרום לנפגעים רבים יותר."

השטחים
הכבושים

חופשת מולדת

אפרים סנה וחליל אביו-יארד התמו בידור על מיסמך חסר-תקדים. לשניהם היו סיבות טובות לכך

המיסמך הוא מיוחד במינו: מיסמך משותף של מדינת-ישראל וארם שהיא הכריזה עליו כעל "מחבל".

בחקל העליון של הגיר מופיעה "הצעה" של חליל אביו-יארד, האיש שממשלת-ישראל קבעה רשמית שהוא "איש בכיר בפת"ח", ושעל כן יש צורך דחוף וחיוני לגרשו מן הארץ. אביו-יארד מציע במיסמך לצאת מרצונו לחו"ל ל-שלוש שנים. מתחתיו מופיעה "תגובת" מדינת-ישראל, בחתימת ראש המינהל האזרחי ב-היהודה ושומרון, "הר"ר אפי

48 שעות. גם לשליטנות היתה סיבה טובה להסס. אילו קבע בית-הדין העליון שהאלוף מסר הצהרה שאינה נובעת משיקולים ביטחוניים, אלא פוליטיים, היתה זאת סטירת-לחי לאלוף ולשליטנות. העובדה שוועדה צבאית קבעה שאין הצדקה להחלטת האלוף גם היא אינה מוסיפה כבוד לאחראים.

כך החליטו שני הצדדים שלא להעמיד את הפרשה במבחן העליון. נוצר תיקו — יחד עימו, תקדים חשוב.

השליטנות לא נהגו רק בחוכמה, אלא גם בנדיבות-לב: עם חתימת המיס-מך שוחרר אביו-יארד, אי-שהפת"ח ה-ככיר המסוכר-ככיר, וניתן לו לבלות 48 שעות בחיק מישפחתו, לפני עזבו את הארץ.

מיפלגות
כבוד הכומר

בוועידה הארצית הראשונה של "התנועה המתקדמת" הערבית ניצח הקו המתון

ריאח אבראלי-עסל, גבר כחול-עיניים, בעל אף חד ולשון חדה עוד יותר, יצר השבוע תקדים: הוא הכומר הראשון שנבחר לתפקיד המוכ"ל של מיפלגה ישראלית.

עברו שמו (אבראלי-עסל פירשו "אבי הרבש") יכול הכומר להיות חריף כחומק. הוא נצטרף, כהגדרתו של העדה האנגליקנית הקטנה בצפון-הארץ, איש-מעשה ופלטטיני לאומי. בראשית השנה היה אחד מששת חברי המישלחת של הטיימה המתקדמת, שנפגשה בתונים עם יאסר ערפאת.

עבר או אייב. למרות שהתנועה המתקדמת (להבדיל מן "הרשימה המתקדמת לשלום") כבר קיימת זה ארבע שנים, נערכה השבוע הוועידה הארצית הראשונה שלה. ייסדה אותה קבוצה של אינטלקט-טואלים ערביים בנצרת, שהיתה בעבר בברית עם רק"ח. אולם כמו ערבים רבים בארץ, התייאשו חבריה מרק"ח, משיעבורה המוחלט לאינטרסים של ברית-המועצות, ובעיקר מהשיטות ה-דיקטטוריות הגסות שלה ברחוב הער-בי. "אז שאתה עבר של רק"ח או שאתה אויב, שיש להילחם בו עד חורמה!" אמר אחד מראשי התנועה. השינאה בין רק"ח ובין התנועה הפכה מאז תופעת-קבע.

מנהיג המתפלגים היה עורד-הרין כאמל ר'אחר, צאצאו של מלך-הגליל ר'אחר אל-עומר, שכיהן כסגן ראש-עיריית נצרת. יחד עם חבריו הקים את "התנועה המתקדמת — נצרת".

מזל אבראלי-עסל
גם דבש גם חומץ

לקראת הבחירות לכנסת ה-13 התרחבה התנועה. נוצרה ברית בין 31 קבוצות ערביות אחרות ברחבי הארץ — כולן קבוצות בעלות הכרה פלסטי-נית לאומית, הדוגלות בשלום ישראלי-פלסטיני ובתביעה לשוויון מלא לאר-חיים הערביים בישראל.

ניצחון הקו המתון. לקראת הבחירות נערך בתנועה ויכוח נוקב. היו שביקשו ללכת לבחירות כמיפלגה ערבית גרידא. אחרים, ובראשם מוחמד מיעארי, ריאח אבראלי-עסל, כאמל ר'אחר, הר"ר ראשי סלים ואחרים, הציעו להקים שותפות עם כוחות מתקדמים ברחוב היהודי.

מגמה זו ניצחה, וכתוצאה מכך קמה "הרשימה המתקדמת לשלום", שהיא שותפות פדרטיבית של תנועות — התנועה המתקדמת בצד הערבי ותנו-עת-אלטרנטיבה בצד היהודי. ניצגי שתי התנועה האלה — מוחמד מיעארי ומתי פלד — נבחרו לכנסת.

השבוע, באיחור רב, התכנסה הוועידה הראשונה של התנועה הערבית. גם בה התנהל ויכוח נוקב על המצע. בסופו של דבר נדחו כל ההצעות היוותר קיצוניות, וניצח הקו המתון של מוחמד מיעארי וחבריו.

נשים מתווכחות. עתיד השות-פות בין שתי התנועות — היהודית והערבית — לא נדון בוועידה. אומנם, מונחת על השולחן הצעה מפורטת לאיחוד שני התנועות במיפלגה יהודי-רית-ערבית אחת, אך הוסכם בין ה-צדדים שהתנועה הערבית צריכה קודם כל לכונן את עצמה כראוי ולבחור במוסדות-קבע.

חידוש מרני: בוועידה נכחו נשים רבות, ואחדות מהן השתתפו בוויכוח והגנו בלהט על רדיעותיהן. אחת מהן נבחרה להנהלה החדשה.

מהר יותר, חזק יותר, גבוה יותר!